

אחדות

תפילה

אלבום הקלפים

"סימני התנ"ך"

אחריות

לשמוח בחלקנו

הכרת הטוב

ענוה

דאגה לכלל

הכנסת אורחים

גמילות חסדים

ויתור

ביקור חולים

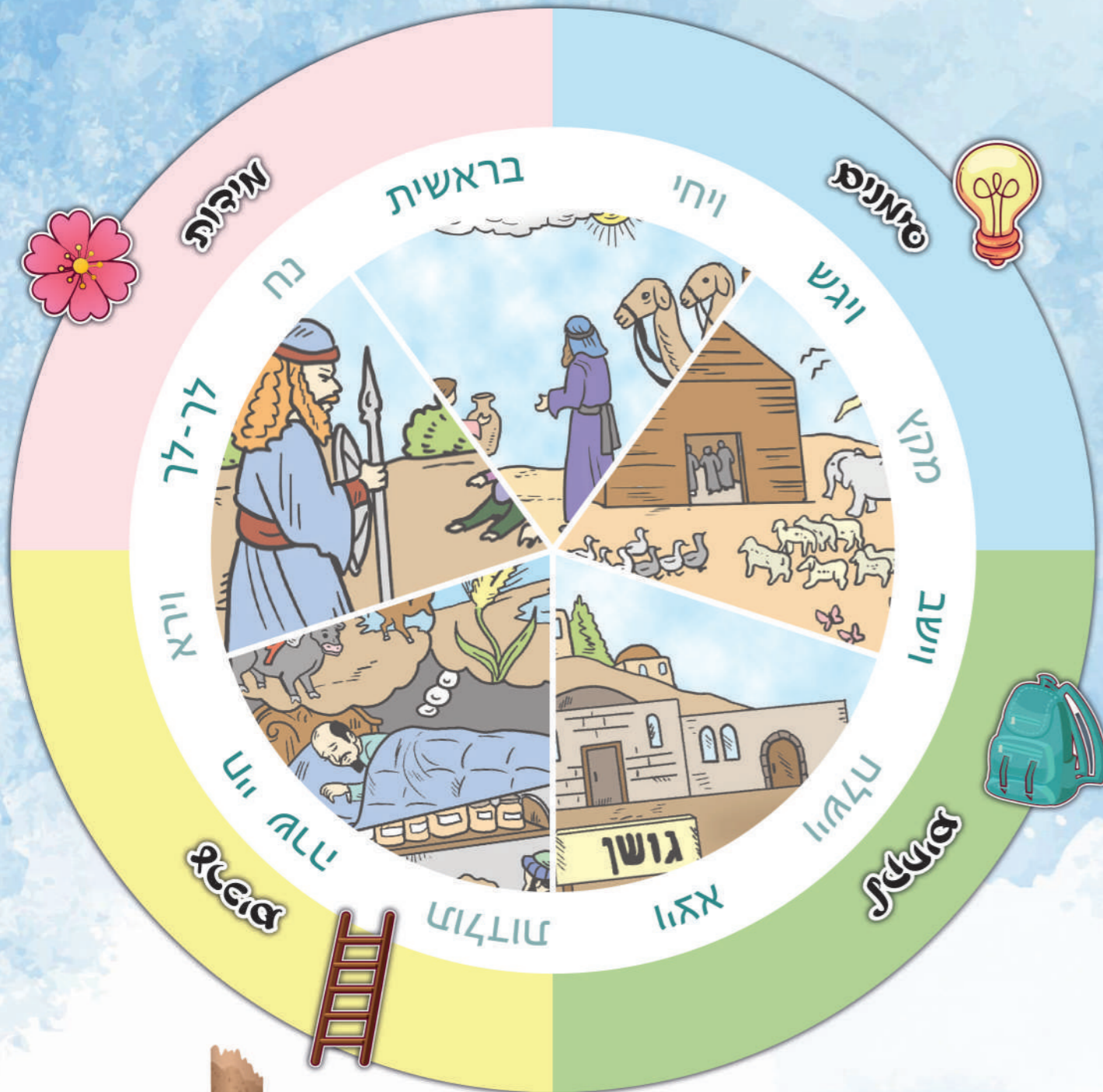
© כל הזכויות שמורות

אדיר רענן - "חיוך לערכים"

משרד: 02-5449888 | נייד: 052-5858660

כתובת דוא"ל: adirr4@gmail.com

כתובתנו באינטרנט: www.chiyuch.co.il

ספר בראשית

סיכומי פרקים ערכים ומידות לכל פרשה

בראשית

אלקים, ארץ, אדם.

בריאת העולם וכל אשר בו, ובריאת האדם.

הקדוש ברוך הוא בורא את העולם בששת ימי בראשית, בכל יום הוא ברא דבר מסוים:

ביום הראשון	בריאת אור וחשך.
ביום השני	בריאת שמים וארץ, והבדלת בין המים שמתחת לרקיע לבין המים אשר מעל לרקיע.
ביום השלישי	אסיפת המים אל מקום אחד וגלוי היבשה, בריאת כל מיני צומח, עשבים ועצים.
ביום הרביעי	בריאת המאורות, השמש הירח והכוכבים ותפקידיהם.
ביום החמישי	בריאת שרצי המים, הדגים והעופות.
ביום הששי	בריאת החיות והבהמות. ביום זה נברא אף האדם בצלם אלקים והקדוש ברוך הוא נתן לו סמכות למשל בכל הנבראים שבים וביבשה.

פרק 1

חטא עץ הדעת וגרוש האדם מגן עדן.

ג - ג' חטאו בניסיון עץ הדעת (הנחש, חוה ואדם). גרוש אדם וחוה מגן עדן.

הנחש מפתה את חוה לאכול מעץ הדעת והיא מתפתה ואוכלת, ומפתה גם את בעלה לאכול מן הפרי. לאחר שהם אכלו מן הפרי הם הבינו כי עירמים הם ויתפרו לעצמם חגורות מעלי תאנה.

הקדוש ברוך הוא כועס על הנחש שהחטיא את אדם וחוה ומקלל אותו שיהיה ארור מכל חית השדה, על גחונו ילך ועפר יאכל כל ימי חייו ותמיד הוא יהיה אויב לבני האדם. הענש שקבלה האשה על חטאה הוא שיהיה לה צער בהריון ובלדה, ואת האדם הוא מקלל בכך שארוחה תהיה האדמה בעבורו, בזעת אפו הוא יאכל לחם ובסוף שנות חייו הוא ישוב אל האדמה שממנה הוא נברא. הקדוש ברוך הוא מגרש את אדם וחוה מגן עדן, וחוסם את האפשרות לחזר אליו.

פרק 2

תולדות האדם. רצח קין את הבל וענשו.

דמים - קול דמי הבל אחיה צועקים.

אדם וחוה מביאים לעולם שני ילדים, את קין והבל. קין היה עובד אדמה והבל היה רועה צאן ושניהם הביאו מנחה לה' יתברך, אולם ה' נענה להבל ולמנחתו הואיל והוא הביא מנחה מהמבחר שבעדריו ואלו את מנחתו של קין הוא לא קבל הואיל והביא מנחה עלובה מן הפסלת שבפרותיו. כאשר קין ראה שהקדוש ברוך הוא קבל את מנחתו של הבל ודחה את מנחתו, הוא קנא בהבל אחיו ובהיותם בשדה הוא קם ושפר את דמו. הקדוש ברוך הוא כועס על קין ומעניש אותו להיות נע ונד בארץ. קין חוזר בתשובה וה' שם לו אות וסימן כדי שכל מוצאו לא יהרג אותו.

למך, היה דור ששי לצאצאי קין, הוא היה עור ויצא לצוד ציד בשדה עם בנו תובל קין, בשגגה הוא ירה חץ והרג את קין לפי שחשב שהוא היה חיה וכך קבל קין את ענשו. טענת למך לנשיו עדה וצלה. לאדם וחוה נולד בן נוסף כאשר הם היו בגיל מאה ושלושים וקראו לו שת.

ביום השביעי, בגן עדן.

קדשת יום השביעי, אדם וחוה בגן עדן.

הקדוש ברוך הוא סים לברא את העולם בששה ימים, ואז הוא ברך וקדש את יום השביעי.

תאור וצירת האדם מן האדמה ונפיחת רוח חיים באפיו. נטיעת הגן בעדן מקדם וארבעה הנהרות היוצאים ממנו. את האדם מניח הקדוש ברוך הוא בגן עדן ומצוה עליו שלא לאכול מעץ הדעת טוב ורע. האדם קורא שמות לכל בעלי החיים. ה' אינו רוצה להשאיר את האדם לבדו בעולם, ולכן הוא מפיל תרדמה על האדם ולוקח אחת מצלעותיו ובורא את האשה, על מנת שהיא תהיה לעזר לאדם.

פרק 3

ערכים
מידות
לקחים

א, כ"ו: "ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו".
ענוה: לקראת בריאת האדם ה' מתיעץ עם המלאכים כיצד לברא את האדם. ה' לא צריך את היעוץ! הוא עשה זאת כדי ללמד אותנו את מדת הענוה.
ערו לדרה: להתיעץ, לתת לזולת הרגשה טובה, שדעתו חשובה.

ה', כ"ט: "ויקרא את שמו נח לאמר: זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו".
דאגה לכלל: למך מדאג מכר שבאדמה יש קוצים. הוא חושב איך לשפר את המצב וממציא את המחרשה. השמחה שלו כל כך גדולה שהוא קורא לבנו נח, מלשון מנוחה שבאה לעולם.
ערו לדרה: אם יש בעיה - לחשב על פתרון שיעזר גם לאחרים, שכלם יהנו.

א, ט"ז: "ויעש אלהים את שני המארת הגדלים, את המאור הגדל למשלת היום ואת המאור הקטן למשלת הלילה, ואת הכוכבים".
לשמח בחלקנו: הירח לא מבין איך יוכלו שני המאורות הגדולים לחיות יחד, ולכן הוא מתלונן על כך לה'. עבשו - שהוא הקטן.
ערו לדרה: לא לקנא, לשמח במה שיש לנו ובמה שיש לזולתנו.

ב, ה': "וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ, וכל עשב השדה טרם יצמח, כי לא המטיר ה' אלהים על הארץ, ואדם אין לעבד את האדמה".
תפלה: למרות סיום בריאת העולם ה' עדין לא מביא גשם על הארץ. הסבה: כדי שהאדם יצא ויראה את העולם, יבין שהעולם לא יכול להתפתח בלי גשם, ואז יתפלל לה' שיריד גשם.
ערו לדרה: את הכוח של התפלה ואת השפעתה בעולם.

הדורות שמאדם ועד נח.

עשרת הדורות מאדם ועד נח.

פרק 4

תאור עשרת הדורות שמאדם ועד נח ושנות חייהם ואלו הם:

- א. אדם.
- ב. שת.
- ג. אנוש.
- ד. קינן.
- ה. מהללאל.
- ו. ירד.
- ז. חנוך.
- ח. מתושלח.
- ט. למך.
- י. נח.

אנשי הדורות ההם חיו שנים רבות, אדם הראשון נפטר בגיל 930 שנה ומתושלח נפטר בגיל 969 שנה שזה הכי הרבה שנים יותר מכלם.

ויקחו להם מכל אשר בחרו. וינחם ה' כי עשה את האדם.

קלקול האנושות, והקדוש ברוך הוא מתנחם על כך שעשה את האדם.

פרק 4

בני התקופה ההיא הכעיסו את הקדוש ברוך הוא במעשיהם הרעים וחסר צניעותם בכך שלקחו לעצמם בכח ובחזקה את הנשים שמצאו חן בעיניהם ללא רשות והסכמה מאותן הנשים, ה' גוזר עליהם לחיות עד מאה ועשרים שנה.

הקדוש ברוך הוא מתנחם על כך שברא את העולם והוא מחליט למחות את כל המין האנושי מעל היקום ואת כל בעלי החיים למיניהם. אולם נח מצא חן בעיניו.

הסימן לזכור

ו' - ואלה תולדות נח - שם, חם ויפת.

תולדות נח, השחתת כל בשר ועשית התבה.

פרק ה'

נח נולד בשנת 1056 לבריאת העולם, נולדו לו שלושה בנים ואלו הם: שם חם ויפת.

הקדוש ברוך הוא רואה שבני האדם השחיתו את דרכם והוא מצוה על נח לבנות תבה באמצעותה ינצלו הוא ובני ביתו וקצת מכל מין ומין של הבהמות החיות והעופות.

התבה צריכה להיות בנויה מעצי גפר ומצפה בזפת מבפנים ומבחוץ

ארך התבה	שלוש מאות אמה (מאה וחמשים מטר)
רחב התבה	חמשים אמה (עשרים וחמשה מטר)
גבה התבה	שלושים אמה (חמש עשרה מטר).

בנית התבה ארכה מאה ועשרים שנה וזאת כדי לאפשר לדור החוטא לחזר בתשובה, אולם בני הדור ההוא אינם מתייחסים לאזהרותיו של נח ומלגלים עליו.

הסימן לזכור

ז' - שבעה זוגות לקח נח מהבהמה הטהורה.

כניסת נח ומשפחתו לתבה. המבול יורד על הארץ.

פרק ט'

שבעה ימים קדם הבאת המבול, הקדוש ברוך הוא מצוה את נח להכנס אל התבה ולהכניס עמו לתוכה מכל הבהמה הטהורה שבעה זוגות איש ואשתו (סך הכל 14 בעלי חיים) ומן הבהמה אשר איננה טהורה יכניס זוג אחד בלבד (שני בעלי חיים) מכל מין ומין. נח נכנס לתבה בשנת 1656 לבריאת העולם, בהיותו בגיל שש מאות, כאשר הוא מלווה באשתו, שלושת בניו וכלותיו.

בתחלה היה המבול על הארץ במשך ארבעים יום ולאחר מכן גברו המים על הארץ במשך מאה וחמשים יום עד שהמים הגיעו לגבה של חמש עשרה אמות (שבע וחצי מטר) מעל ההר הגבוה ביותר ויגוע כל בשר שעל פני האדמה.

הפסקת המבול ויציאת נח מהתבה.

פרק ח'

הסימן לזכור

חסד עשה הקדוש ברוך הוא עם נח שהפסיק המבול.

הקדוש ברוך הוא זוכר את נח ואת כל החיה אשר אתו בתבה ועוצר את התגברות המים.

לאחר מאה וחמשים יום של ירידת המים התבה נחה על הרי אררט בחדש השביעי.

ארבעים יום לאחר שנראו ראשי ההרים, נח שולח את העורב ולאחר מכן את היונה דרך חלון התבה כדי לבדוק אם קלו המים.

היונה חזרה לעת ערב כאשר עלה זית בפיה ועל ידי כך הבין נח שאכן קלו המים. ה' מצוה את נח לצאת מן התבה לאחר שנה ועשרה ימים שהיה בה. ביציאתו מן התבה נח בונה מזבח לה' ומעלה עליו קרבנות מבעלי החיים הטהורים שנכנסו עמו לתבה.

הקדוש ברוך הוא מריח את ריח הניחוח ומקבל ברצון את הקרבן, ולכן מחליט שלא להביא יותר מבול לעולם.

נח נפטר בשנת 2006 לבריאת העולם, בגיל 950 שנה.

הסימן לזכור

טובה גדולה עשה עמנו הקדוש ברוך הוא שנשבע לא להביא יותר מבול לעולם. טעות עשה נח ששתה מן היין, והטעות של חם שזלזל באביו.

ברכת ה' לנח ושבועתו שלא יביא מבול לעולם. שכרותו של נח וזלזולו של חם באביו.

פרק ט'

הקדוש ברוך הוא מברך את נח ובניו ומבטיח להם וכורת עמם ברית שלא יביא יותר מבול לעולם וכאות לכך הוא נותן לסימן את הקשת בענן.

ה' אוסר על נח ובניו לאכול בשר מן החי ללא שחיטה ומזהיר אותם על שפיכות דמים. נח נוטע כרם, ושותה מן היין שעשה ומשתכר. חם, בנו הרשע, מגלה את אביו מתגולל באהל ערום ונוהג בו בגסות ואלו שם ויפת מתנהגים בצדקות כלפי אביהם, וכשנח גלה זאת הוא קלל את חם וברך את שם ואת יפת.